महाराष्ट्र शासन

रेशीम संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

प्रशासकिय इमारत क्र.2, बी-विंग, 6 वा माळा,

विभागीय आयुक्त कार्यालय परिसर, सिव्हील लाईन, नागपूर- 440 001.

दुरध्वनी क्र. 0712 -2569921 ,26 Website : www.mahasilk.maharashtra.gov.in

-: रेशीम विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या शासकीय योजनांची माहिती :-

उपविभाग प्रभाग	योजना क्रमांक	योजना	योजनेचे निश्चीत स्वरुप	नेमका काय फायदा होईल	योजनेचा लाभ मिळण्याची कार्यपध्दती व कागदपत्रे	कोणाशी संपर्क करावा.
1	2	3	4	5	6	7
संपुर्ण राज्य	1	**महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना**	1. मनरेगा अंतर्गत रेशीम उद्योग विकासांर्तगत एक एकर तुती लागवडी करिता जमिन तयार करणे, नर्सरी रोपे करुन तुती लागवड, किटक संगोपन, किटक संगोपन साहित्य, कोष उत्पादन व किटक संगोपन गृह या सर्वकष बाबींना मान्यता देऊन योजना संपुर्ण राज्यात लागु करण्यात आली आहे. या योजनेतर्गंत शेतकऱ्यांना एकर तुती लागवडीसाठी ₹2.24 लक्ष इतके अनुदान तीन वर्षात विभागून दिले जाते व किटक संगोपन गृह (1000 चौ. फुट) बांधकामासाठी ₹0..99 लक्ष असे एकुण ₹3.23 लक्ष इतके रक्कम अनुदान देण्यात येत आहे. 2. टसर खाद्यवृक्ष लागवड - ऐन व अर्जुन वृक्ष लागवड व साहित्याकरिता ₹2.27 लक्ष इतके अनुदान चार वर्षात विभागून दिले जाते.	रेशीम शेती उद्योग हा कृषीवर आधारीत, रोजगाराची प्रचंड क्षमता असलेला व ग्रामीण भागातील लोकांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी मदत करणारा उद्योग आहे. महाराष्ट्राची भौगोलीक परिस्थीती व हवामान रेशीम शेती उद्योगास पुरक असुन या उद्योगाद्वारे हमखास आर्थिक उत्पन्न मिळु शकते. शेतकऱ्यांना स्वत:चे शेतात काम करुन रोजगार मिळतोच तसेच या अनुदानाबरोबर कोष उत्पादनातुन आर्थिक उत्पन्न असे दुहेरी उत्पन्न मिळते. राज्यातील शेतकरी/लाभार्थांना स्थानिक	संबंधीत जिल्हा रेशीम कार्यालय प्रमुखाशी संपर्क साधुन ₹500/- नोंदणी फी भरुन नोंदणी करावी. तुती व टसर लागवडीसाठी अर्ज करावा, अर्जासोबत जमीनीचा 7/12, 8-अ, आधारकार्ड, मनरेगा जॉबकार्ड, राष्ट्रीयकृत बँक खाते पासबुकच्या पहिल्या पानाची छायाप्रत, फोटो, जात वर्गवारी इ. कागदपत्रे जोडण्यात यावीत. झालेल्या कामानुसार व पात्रतेनुसार अनुदान थेट लाभार्थींना (DBT) देण्यात येते.	शेतकरी बांधवानी योजनेचा लाभाकरीता त्यांचे जिल्हयातील जिल्हा रेशीम कार्यालयाशी संपर्क साधावा. संपर्क यादी सोबत जोडलेली आहे.

				रोजगार निर्मीती व या उद्योगाद्वारे आर्थिक उन्नती साध्य होईल.		
	2	**केंद्र पुरस्कृत - केंद्रीय रेशीम मंडळ, बेंगलोर यांचेकडील सिल्क समग्र योजना (ISDSI)**	राज्यातील मनरेगा निकषा मध्ये बसत नसलेल्या शेतकऱ्यांनी तुती रेशीम विकासात सहभाग व्हावे व कोषोत्तर प्रक्रीयासाठी '**सिल्क समग्र**' योजना लागु करण्यात आलेली आहे. राज्यात यामध्ये प्रामुख्याने खालीलप्रमाणे तुती लागवड पुर्व तसेच कोषोत्तर प्रकिया अनुदान अर्थसहाय योजना राबविण्यात येते. 1. तुती लागवड - ₹0.38 लक्ष प्रति एकर 2. किटक संगोपन साहित्य - ₹0.45 लक्ष 3. किटक संगोपनगृह बांधकाम (1000 स्वे.फु) - ₹1.26 लक्ष 4. मल्टीएंड रिलींग युनिट - ₹12.56 लक्ष 5. ॲटोमॅटीक रिलींग युनिट (200 एन्डस) - ₹57.62 लक्ष 6. ॲटोमॅटीक रिलींग युनिट (400 एन्डस) - ₹92.04 लक्ष 7. व्टिस्टींग मशिन - ₹7.53 लक्ष	1. शेतकऱ्यांना तुती लागवड, संगोपन साहित्य तसेच संगोपन गृह बांधकामा साठी सहाय्य देणे व त्याद्वारे शेतकऱ्यांना आर्थिक उत्पादनाचे स्त्रोत्र निर्माण करणे. 2. राज्यातील कोष राज्यातच प्रक्रीया करणेसाठी पुढील साखळी उभारणी करुन स्थानिक रोजगार निर्मीती करणे.	नोंदणी केलेल्या शेतकऱ्यांनी तुती लागवड, किटक संगोपन साहित्य खरेदी व किटक संगोपनगृह बांधकाम केलेनंतर विहीत नमुण्यातील अर्जाद्वारे अनुदानाची मागणी करावी. तसेच रिलींग मशिन उभारणी साठी विहीत नमुण्यातील अर्ज करावा. झालेल्या कामानुसार व पात्रतेनुसार अनुदान थेट लाभार्थी ना (DBT) द्वारे देण्यात येते.	शेतकरी बांधवानी योजनेचा लाभाकरीता त्यांचे जिल्हयातील जिल्हा रेशीम कार्यालयाशी संपर्क साधावा. (संपर्क यादी सोबत जोडलेली आहे)

	3	**जिल्हा वार्षिक योजना**	जिल्हास्तरीय योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे रेशीम विस्तार व विकासात्मक बाबींचा समावेश आहे. 1. बेणे पुरवठा ₹1500 प्रति टन व वाहतूक खर्च (तुती) 2. अंडीपुंज पुरवठा - 75 % अनुदान (तुती/टसर) 3. शेतकरी प्रशिक्षण - ₹1000/- प्रति लाभार्थी (तुती/टसर) 4. शेतकरी अभ्यास दौरा - ₹100/- व प्रवास खर्च (तुती/टसर) 5. रेशीम उद्योग प्रचार व प्रसिद्धी - ₹50,000/- (वार्षिक प्रति जिल्हा) 6. तुती रोपे खरेदी - ₹0.50/- प्रति नग 7. शासकीय फार्म व रिलींग केंद्र देखभाल व दुरुस्ती खर्च (तुती/टसर) 8. शासकीय अंडीपुंज निर्मीती केंद्र अंतर्गत खर्च (तुती/टसर) 9. कोष उत्पादनांवर प्रोत्साहनात्मक अनुदान - सी.बी. वाणासाठी ₹30/- प्रति किलो व बायव्होल्टाईन वाणासाठी ₹50/- प्रति किलो प्रमाणे अनुदान. 10. रेशीम धागा उत्पादनांवर प्रोत्साहनात्मक अनुदान - ॲटोमॅटीक रिलींग मशिनवर सूत उत्पादनासाठी ₹150/- व मल्टीएंड रिलींग मशिनवर सूत उत्पादनासाठी ₹100/- प्रति किलो प्रमाणे तसेच टसर रिल्ड यार्न उत्पादनासाठी ₹100/- प्रति किलो प्रमाणे अनुदान देण्यात येत आहे.	लाभार्थी शेतकऱ्यांना अनुदानीत तुती बेणे पुरवठा व अंडीपुंज पुरवठा करुन आर्थिक सहाय्य करणे. लाभार्थी शेतकऱ्यांचा प्रशिक्षण व अभ्यास दौरा आयोजित करुन उद्योगाचे तांत्रिक ज्ञान देणे. राज्यातील कोष उत्पादक शेतकऱ्यांना तसेच रेशीम धागा उत्पादक रिलर्स यांना प्रोत्साहनात्मक अनुदान देऊन आर्थिक सहाय्य देणे व त्याद्वारे स्थानिक रोजगार निर्मीती करणे. तुती व टसर लाभार्थीसाठी चांगल्या प्रतिचे अंडीपुंज निर्मीती करुन पुरवठा करणे.	नोंदणी केलेल्या शेतकरी/ लाभार्थी/रिलर्स यांनी विहीत नमुण्यात अर्ज केलेनंतर पात्रतेनुसार अनुदान थेट लाभार्थी ना (DBT) द्वारे देण्यात येते.	शेतकरी बांधवानी योजनेचा लाभाकरीता त्यांचे जिल्हयातील जिल्हा रेशीम कार्यालयाशी संपर्क साधावा. (संपर्क यादी सोबत जोडलेली आहे)

	4	**राष्ट्रीय कृषि विकास योजना (R.K.V.Y.)**	राज्यात तु ती रेशीम कोष व धागा खरेदी - विक्रीसाठी सोलापूर व जालना येथे शासकीय बाजारपेठेची उभारणी करणे.	राज्यातील रेशीम शेतकऱ्यांना कोष विक्रीसाठी तसेच रिलर्संना तसेच रेशीम उद्योजक व व्यापाऱ्यांना कोष खरेदी तसेच रेशीम धागा खरेदी विक्रीसाठी सुविधा उपलब्ध होणार असुन सर्वांना त्याचा फायदा होणार आहे.	विभागामार्फत सदरची योजना राबविली जाते.	-
	5	**प्रचार प्रसिध्दी योजना (राज्य योजना)**	रेशीम उद्योगाचे फायदे व शासकीय योजनांची प्रचार व प्रसिध्दी करणे. माहिती शेतकऱ्यांना तसेच रिलर्स उद्योजकांना देणेसाठी योजना.	रेशीम उद्योगाचे फायदे व शासकीय योजनांची माहिती शेतकऱ्यांना तसेच रेशीम रिलर्स व उद्योजकांना देणे.	विभागामार्फत सदरची योजना राबविली जाते.	-
	6	**रेशीम विकास कार्यक्रम - पायाभुत सुविधा निर्मीती व अस्तित्वातील सुविधांचे बळकटीकरण योजना (राज्य योजना)**	राज्यात रेशीम उद्योगामध्ये नवीन पायाभुत सुविधा निर्माण करणे व अस्तित्वातील सुविधांचे बळकटीकरण करणे.	रेशीम उद्योगामध्ये पायाभुत सुविधा निर्माण करणे तसेच अस्तित्वातील सुविधांचे बळकटीकरण करुन त्याद्वारे राज्यात रेशीम विस्तार व विकास करणे.	विभागामार्फत सदरची योजना राबविली जाते.	-
	7.	**नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्प (पोकरा) योजना**	नानाजी देशमुख कृषि संजिवनी प्रकल्प (पोकरा) अंतर्गत - जिल्हयातील निवडक गांवामध्ये सर्वसाधारण आणि अनु.जाती, अनु.जमाती लाभार्थींना एक एकरासाठी खालील प्रमाणे अनुदान योजना आहे. 1. तुती रोपे तयार करण्यासाठी सहाय्य - ₹112500/- (सर्वसाधारण)/₹112500/- (अ.जाती/अ.जमाती) 2. तुती लागवड विकास कार्यक्रम - ₹37500/- (सर्वसाधारण)/₹45000/- (अ.जाती/अ.जमाती) 3. किटक संगोपन साहीत्य पुरवठा सहाय्य - ₹56250/- (सर्वसाधारण) / ₹67500/-	गावसमूहांमध्ये तुती लागवड करुन रेशीम उत्पादनात वाढ करणेसाठी व या माध्यमातून ग्रामीण भागात रोजगार उपलब्ध करुन देणे.	संबंधीत कृषि विभागाच्या कार्यालयात तुती लागवड करणेसाठी अर्ज करुन पुर्वमान्यता घेणेत यावी. या योजनेमध्ये समुह पध्दतीने गावात लागवडी करिता प्राधान्य आहे.	संबंधीत कृषि विभागाच्या कार्यालयातील कृषि सहायकाशी संपर्क साधावा. तसेच जिल्हा रेशीम कार्यालयाशी संपर्क साधावा. (संपर्क यादी सोबत जोडलेली आहे)

			(अ.जाती/अ.जमाती) 4. किटक संगोपन गृह बांधकाम सहाय्य अ) (1000 चौ.फुट) - ₹126479/- (सर्वसाधारण)/₹151775/- (अ.जाती/अ.जमाती) किंवा ब) (600 चौ.फुट) - ₹71397/- (सर्वसाधारण)/₹85677/- (अ.जाती/अ.जमाती)			

रेशीम संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
अधिकारी तसेच जिल्हा प्रमुखांचे नाव, पदनाम, दुरध्वनी क्र., मोबाईल क्र. व ई-मेल आय डी

अ. क्र.	जिल्हा	अधिकाऱ्यांचे नाव	पद	कोड क्र.	कार्यालय दुरध्वनी क्र.	अधिकाऱ्यांचे मोबाईल क्र.	ई-मेल आय डी
1	रे. सं., नागपूर	श्रीमती भाग्यश्री बानायत	संचालक	0712	2569921	--	dos.maha@gmail.com
2	रे. सं., नागपूर	श्री. ए. एम. गोरे	उपसंचालक	0712	2569926	9960258442	dos.maha@gmail.com
3	रे. सं., नागपूर	श्रीमती शुभदा चिंचोळकर	लेखाधिकारी,वर्ग-1	0712	2549920	9423401189	dos.maha@gmail.com
4	रे. सं., नागपूर	श्री. एम. बी. ढवळे	सहा. संचालक	0712	2569926	9421707948	dos.maha@gmail.com
5	रे. सं., नागपूर	श्री. व्ही. एम. पौनिकर	रेविअ-2	0712	2569926	7588748073	dos.maha@gmail.com
6	रे. सं., नागपूर	श्री. ए. व्ही. वासनिक	रेविअ-2	0712	2569926	9423422226	dos.maha@gmail.com
7	रे. सं., नागपूर	श्री. के. टी. आळे	जेष्ठ अधिक्षक	0712	2569926	9423682156	dos.maha@gmail.com
8	प्रा.रे.का., पूणे	कु. के. एन. देशपांडे	प्र. सहा. संचालक	0 20	25815308	9423790749	rsoreshimpune3@gmail.com
9	जि.रे.का., पुणे	कु. के. एन. देशपांडे	रेविअ-1	0 20	25814483	9423790749	reshimpune@gmail.com
10	जि.रे.का., सांगली	श्री. एस. एस शिंदे	प्र. रेविअ-1	0 233	2602187	9970117520	reshimsangli@gmail.com
11	जि.रे.का., वाई (सातारा)	श्री. व्ही. डी. फुले	प्र. रेविअ-1	0 2167	220042	9823048440	reshimwai@gmail.com
12	जि.रे.का., सोलापूर	श्री. एम. एल. राऊत	रेविअ-1	0 217	2323148	9960842024	reshimsolapur@gmail.com
13	जि.रे.का., अहमदनगर	श्री. बी. डी. डेंगळे	प्र. रेविअ-1	0 241	2428546	9422740732	reshimahmednagar@gmail.com
14	जि.रे.का., पुणे (बारामती)	श्री. डी. एम. पवार	क्षेत्र सहायक	0 20	25814483	9890963977	----
15	जि.रे.का., नाशिक	श्री. सी. के. बडगुजर	रेविअ-2	0 253	2595870	9860249541	reshimnashik@gmail.com
16	जि.रे.का., कोल्हापूर	श्री. एस. एस शिंदे	रेविअ-2	0 231	2654403	9970117520	reshimkolhapur@gmail.com
17	जि.रे.का., गडहिंग्लज	श्री. पी. जे. पाटील	रेविअ-2	0 2327	222959	8421218495	reshimgadhinglaj@gmail.com
18	जि.रे.का., जव्हार (पालघर)	श्री. जी. वाय. मुलाणी	प्र. रेविअ-2	0 2520	223394	9423065783	reshimthane@gmail.com
19	प्रा.रे.का., औरंगाबाद	श्री. डी. ए. हाके	उपसंचालक	0 240	2470661	9420191067	dydirectorm@gmail.com
20	जि.रे.का. औरंगाबाद	श्री. रा. सु. माने	प्र. रेविअ-1	0 240	2475747	7588188013	dsosilkabad@gmail.com
21	जि.रे.का., उस्मानाबाद	श्री. एस. बी. वराट	प्र. रेविअ-1	0 2472	223885	9766565666	dsoobd@gmail.com
22	जि.रे.का., लातूर	श्री. एन. बी. बावगे	प्र. रेविअ-2	0 2382	223487	9421551635	serilatur2011@gmail.com
23	जि.रे.का., परभणी	श्री. जी. आर. कदम	प्र. रेविअ-2	0 2452	231636	8329198262	dsoparbhani@gmail.com
24	जि.रे.का., जालना	श्री. ए. पी. मोहिते	प्र. रेविअ-2	0 2482	220047	8208354799	reshimjalna@gmail.com
25	जि.रे.का., नांदेड	श्रीमती ए. व्ही. वाकुरे	रेविअ-2	0 2462	284291	9423143460	dso2nanded@gmail.com
26	जि.रे.का., हिंगोली	श्री. एस. ए. तायडे	रेविअ-2	0 2456	221678	9881620602	dsohingoli1@gmail.com
27	जि.रे.का., बीड	श्री. व्ही. एस. पवार	रेविअ-1,	0 2442	221129	8855049717	silkbeed@gmail.com
28	प्रा.रे.का., अमरावती	श्री. एम. बी. ढवळे	अति.सहा.संचालक	0 7221	227074	9421707948	amravatiro@gmail.com
29	जि.रे.का., अमरावती	श्री. पी. एम. चौगुले	प्र. रेविअ-1	0 7221	227074	9890162875	silkamravati@gmail.com
30	जि.रे.का., अकोला	श्री. ए. एल. मोरे	प्र. रेविअ-2	0 724	2258036	9764251234	dsoakola@gmail.com
31	जि.रे.का., यवतमाळ	श्री. पी. एम. चौगुले	रेविअ-2	0 7232	237419	9890162875	seriyavatmal@gmail.com
32	जि.रे.का., वाशीम	श्री. ए. एल. मोरे	रेविअ-2	0 7252	233552	9764251234	reshimwashim@gmail.com
33	जि.रे.का., बुलढाणा	श्री. ए. पी. मोहिते	प्र. रेविअ-2	0 7262	244456	8208354799	sdo2buldhana@gmail.com
34	प्रा.रे.का., नागपूर	श्री. जी. एन. राठोड	प्र. सहा. संचालक	0 712	2569927	9822704269	divseringp@gmail.com
35	जि.रे.का., नागपूर	श्री. ए. व्ही. वासनिक	प्र. रेविअ-1	0 712	2715507	9423422226	dsosilknag@gmail.com
36	जि.रे.का., वर्धा	श्री. पी. एस. पाडवी	रेविअ-2	0 7152	242903	9403592733	seriwardha@gmail.com
37	ट.रे.का., आरमोरी	श्री. जी. एन. राठोड	रेविअ-1	0 7137	266541	9822704269	dsoarmori@gmail.com
38	ट.रे.का., चंद्रपूर	श्री. बी. व्ही. आव्हाड	रेविअ-1	0 7174	276711	9423539244	dsopathri@gmail.com
39	ट.रे.का., गोंदिया	श्री. एच. एस. चव्हाण	रेविअ-2	0 7196	220728	9665461289	arjunidso@gmail.com
40	ट.रे.का., भंडारा	श्री. ए. एम. ढोले	प्र. रेविअ-2	0 7184	202331	9028633672	bhandaradso@gmail.com
41	प्रा.रे.का. कें रे मं मुंबई	श्री. अलोक कुमार	सहायक संचालक	0 22	22020326	--	kumaralok63@gmail.com
42	तांत्रिक सेल, केंरेबो, C/o, रे. सं., नागपूर	श्री. दिनेश एस. तिवारी	सहा. अधिक्षक (तक)	0 712	2569921	9969841863	dineshtiwari1961@gmail.com